

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTERGÖTLAND

BESLUT
2001-01-05

Diarienummer
231-34569-2000

1(15)

Bilaga 2
tillhörande Länsstyrelsens beslut om bildande av
naturreservatet Valdalsbergen

SKÖTSELPLAN

I. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

ÖVERGRIPANDE MÅL

Målet med skötseln skall vara att bevara områdets orördhet och av bl.a. denna betingade biologiska värden. Målet är i andra hand att tillvarata de förutsättningar för friluftsliv som betingas av orördheten och det rika växt- och djurlivet.

Beträffande *skogen* i reservatet innebär detta bl.a. att en ytterligare utveckling mot naturskog skall främjas genom att skogen i huvudsak lämnas för fri utveckling med ökande andel gamla träd, torrakor, lågor etc. Ett viktigt syfte är att naturskogsgynnade växt- och djurarter skall bevaras i goda populationer och helst öka i antal.

Även vad gäller områdets *våtmarker* bedöms förutsättningarna för de biologiska värdena kunna bevaras genom fri utveckling av biotoperna. Beträffande *rikkärren* är syftet dock främst att bevara artrikedomen, inkluderande förekomsterna av flera ovanligare arter såsom skirmossa och dunmossa. Även om detta bedöms kunna ske genom fri utveckling av biotoperna, bör artsammansättningen kontrolleras regelbundet. Förnyad ställning till eventuella skötselåtgärder bör tas, t.ex. om artförluster i samband med succession mot mer sluten skog kan befaras.

RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

Skötsel av skog och våtmarker

Skogen i området, inklusive partierna med yngre skog, skall lämnas för fri utveckling. Vindfällna och andra kullfallna träd skall således som regel ej upparbetas. Träd som blockerar framkomligheten på stigar som märkts ut får genom naturvårdsförvaltarens försorg kapas och läggas åt sidan. Detsamma gäller träd vid reservatets gräns som kan orsaka skada på omgivningen, t.ex. rottryckta träd som hotar att falla över vägen genom Valdalen.

För eventuella skogsvårdsåtgärder som aktualiseras efter t.ex. skogsbrand eller insektsangrepp erfordras medgivande av undantag från föreskrifterna för reservat. Vid provning skall därvid särskilt beaktas de

råd och anvisningar om skogsskydd i naturskyddade områden som meddelas av Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen.

Även områdets rikkärr och övriga våtmarker lämnas för fri utveckling.

II. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

ÖVERGRIPANDE MÅL

Målsättningen är att, genom att bevara områdets orörda karaktär och intressanta växt- och djurliv, främja förutsättningarna för naturstudier och vildmarksbetonade naturupplevelser. Området skall hållas tillgängligt för allmänheten genom lämpliga parkeringsmöjligheter och stigar.

RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

Tillgänglighet

Parkeringsplats för 3-5 bilar bör, enligt avtal med berörd markägare, anläggas vid Valdalsvägen öster om reservatet, se karta till skötselplanen. Som tillfart till reservatet från vägen mellan Hjärtum och Trollhättan (väg nr 2025) bör enskilda vägen Torp Yttre - Grönlid kunna utnyttjas.

Naturvårdsförvaltaren bör iordningställa och märka ut en lämplig *stigslinga* med sträckning ungefär enligt skötselplanen, varvid i första hand befintliga stigar utnyttjas. Några nya stigar bör i övrigt ej anläggas; för anläggande av helt ny stig krävs tillstånd enligt föreskrift A16.

Beträffande sådan stig som naturvårdsförvaltaren märkt ut gäller att underhåll får ske utan hinder av reservatsföreskriften A9, dvs träd som fallit över stigen får kapas.

Informationsskyltningen bör (enligt avtal med berörd markägare) koncentreras till parkeringsplatsen. Informationsskyltarna skall ha av Länsstyrelsen godkänd text och bör innehålla en orienteringskarta som visar reservatets omfattning, stigar etc. Skyltarna bör också ge en kort beskrivning av områdets natur- och kulturvärden, skyddsmotiv, beslutsmyndighet, förvaltare samt föreskrifter för allmänheten.

Mindre och enklare skylt placeras vid reservatsgränsen med läge ungefär enligt bifogade karta till skötselplanen. Denna bör främst upplysa om reservatets gränser och de föreskrifter som berör allmänheten.

Utmärkning av reservatets gräns

Gränsmarkering skall, genom förvaltaren försorg, utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.

III. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Dokumentation av skötselåtgärder m.m.

Dokumentation av skötseln skall göras med avseende på utförda åtgärder, tidpunkten för utförandet, noteringar om effekter av åtgärden, kostnader och intäkter samt finansieringen av förvaltningen. Naturvårdsförvaltaren svarar för dokumentationen av skötseln.

Naturvårdsförvaltaren av reservatet bör vidare dokumentera förhållanden som kan påverka naturvärdena inom reservatet negativt, såsom slitage och nedskräpning.

Dokumentationen skall utgöra ett av underlagen vid eventuell revidering av skötselplanen.

Om överträdelser av reservatsföreskrifterna eller andra åtgärder som kan hota naturvärdena uppmärksammas av naturvårdsförvaltaren, bör denna snarast ta kontakt med tillsynsmyndigheten (f.n. Länsstyrelsen).

Uppföljning av naturvärdenas utveckling m.m.

Den befintliga dokumentationen utgörs främst av kvalitativa uppgifter om artsammansättningen i områdets rikkärr, ekskogar och ängsgranskogar (se litteraturförteckningen på sidan 7 i beslutet). För att ett underlätta uppföljningen bör denna grunddokumentation kompletteras i fråga om de naturförhållanden som motiverar reservatsbildningen. Genom kompletteringen bör bl.a. kvantitativa uppgifter om biotopstrukturer och om populationer av hotade arter tas fram. Därefter bör t.ex. vart 10:e år en uppföljning göras.

I första hand bör ett program för att följa rikkärrens utveckling upprättas. Detta bör inkludera artsammansättning och förekomst av hotade arter.

IV. REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

De åtgärder som anges i skötselplanen skall ses över vart tionde år eller i övrigt när det kan anses motiverat. Om det anses motiverat skall skötselplanen revideras i samband med översynen.

V. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

Länsstyrelsen har gjort en ekonomisk utredning, daterad 2000-08-17 , avseende kostnader och intäkter för förvaltningen av reservatet (bifogas ej).

Finansiering av förvaltningen

Åtgärder enligt skötselplanen bekostas med statliga medel.